

ÜLDKULTUURI OSAKONNA AINEKAVAD

DRAAMAÕPETUSE AINEKAVA

Sihtgrupp: II ja III kooliaste

Maht: 105 tundi (3 tundi nädalas)

1. ÕPPE–EESMÄRGID

- tõsta õpilaste esinemiskultuuri;
- arendada esinemisjulgust;
- kujundada analüüsivõimet;
- õpetada koostöövalmidust;
- arendada fantaasiat ja reageerimisoskust erinevates situatsioonides;
- õpetada füüsilise- ja häälekasutust;
- arendada tähelepanu

Kuna kaasaegses koolis muutub järjest enam tehtavaid töid kirjalikeks, on aastatega üha rohkem probleeme tekkinud õpilaste suulise eneseväljenduse ja avaliku esinemisega. Draamaõpetuse kaudu on võimalik neid probleeme mõneti pisendada.

2. ÕPPESISU

Käsitletavad teemad ja alateemad:

Avaliku esinemise põhireeglite tutvustamine.

Hingamisharjutused. Päikesepunkti hingamisega seotud harjutused. Hingamisharjutused koos füüsilise rakendamisega. Grupile mõeldud hingamisülesanded

Hääleharjutused. Harjutused hääle tugevuse reguleerimiseks. Teksti esitamine läbi rolli- ja situatsiooniülesannete. Hääleharjutused koos füüsilise rakendamisega.

Diktsiooniharjutused. Soojendusharjutused huultele, keelele, lõualihastele. Harjutused takistustega. Harjutused tekstidega.

Füüsiliseharjutused. Harjutused erinevate kehaosade tunnetamiseks ja kontrollimiseks. Partneritunnetusharjutused. Liikumine muusikasse. Ülesanded oletatavate esemetega. Situatsioonimängud. Füüsilise rakendamine koos häälega.

Tähelepanuharjutused. Individuaalharjutused. Partneritunnetus. Grupiharjutused.

Fantaasiaülesanded. Rollimängud. Mõttemängud. Ülesanded tekstidega. Märksõna – etüüdid. Omaloomingulised minilavastused.

Lavakujundus. Erinevatest materjalidest lavakujunduse makettide valmistamine.

Muusikaline kujundus. Erinevatele tekstidele taustamuusika otsimine.

Etenduste analüüs. Koos vaadatud teatrietenduste tehtud lavastuste arutelu.

Etenduste loomine ja esinemine

Põhimõisted. Päikesepunkt. Füüsis. Fikseerimine. Diktsioon. Rollimäng. Partneritunnetus. Mõttemäng. Žestid. Makett. Skulptuur. Etüüd.

Arendatavad oskused. Hääle ja füüsilise rakendamine vastavalt esinemissituatsioonile. Suulise eneseväljenduse arendamine. Koostööks vajalike oskuste arendamine. Analüüsioskus. Loovuse ja fantaasia arendamine

Võimalikud integratsioonivaldkonnad teiste ainetega

Draamaõpetuses omandatud oskusi saab kasutada eelkõige muusikaõpetuses, eesti keeles ja kirjanduses, võõrkeeltes, inimeseõpetuses, ajaloo, ühiskonnaõpetuses, kehalises kasvatuses. Samas on avaliku esinemise oskused vajalikud kõigis õppeainetes.

Võimalik rakendada järgmisi elemente: Hingamisharjutused. Rollimängud. Situatsioonimängud. Mõttemängud. Füüsiliseharjutused. Etüüdid

3. ÕPIVÄLJUNDID

- õpilane oskab esinemisel kontrollida oma häält ja füüsi
- on teadlik avaliku esinemise nõuetest
- oskab analüüsida kaasõpilaste esinemist
- oskab välja tuua nähtud etenduste plusse ja miinuseid
- on valmis grupitöös võtma endale juhirolli
- oskab etteantud rollimängudes end loogiliselt väljendada
- on valmis välja pakkuma ideid erinevateks situatsioonimängudeks
- oskab rakendada fantaasiat ja loovalt suhtuda antud ülesannetesse
- näitetrupp osaleb võimalikult paljudel konkurssidel ja festivalidel
- trupp esineb erinevatel kooli üritustel

MEEDIAÕPETUS

Sihtrühm: I kooliaste

Maht: 35 tundi (1 tundi nädalas)

1. ÕPPE-EESMÄRGID

Arendada õpilase meediapädevust (protestantlik paradigma)

- oskus meediavoolus orienteeruda
- leida üles enesele vajalik informatsioon
- hinnata kriitiliselt info usaldusväärsust
- võime oma seisukohta meedia vahendusel väljendada
- Arendada õpilase meediakirjaoskust (esteetiline paradigma)
- teadlikkus ajakirjanduse põhižanritele esitatavatest tingimustest
- oskus luua kvaliteetset sisu ajakirjanduse põhižanrites

2. ÕPPESISU

Teoreetilised lähtekohad

Põhilised mõisted kommunikatsiooniteaduses. Kommunikatsiooni ja meedia asukoht ühiskonnas. Sissejuhatus meedia ajalukku. Meediatekstidele esitatavad nõuded. Kvaliteetse meediateksti loomise alused. Meediasündmuste ja -tekstide pidev märkamine ja analüüsimine

Praktiline tegevus

Erinevate tekstide loomine õppeeesmärgil. Saarte Hääle noortelisa ja kooli ajalehe/ajakirja täitmine ajakirjandusliku sisuga (tekst, fotod, graafika, kujundus, küljendus). Raadioreportaaži tegemine. Olemuslooliku teleuudise (*news feature*) tegemine. Oma interaktiivse keskkonna loomine ning selle sisuga täitmine. Pidev meedia jälgimine ja selle hilisem analüüs (ka enda tekstid)

3. ÕPIVÄLJUNDID

Meediaringis osalenud õpilane teab:

- mida tähendab meedia
- kuidas meedia toimib
- millised on meedia ohud ja võimalused
- millised on meediale esitatavad sisulised, vormilised ja eetilised nõuded

Õpilane oskab:

- selekteerida meediatekstides olulist ebaolulisest või väärast
- hinnata meediatekstide kvaliteeti
- luua sisu nii kirjutavas kui audiovisuaalses meedias
- teha koostööd, toimida ühise toimetusega
- vastutada oma sõnade eest

RAHVATANTS

Sihtgrupp: I, II ja III kooliaste

Maht: 280 tundi (8 tundi nädalas)

1. ÕPPE-EESMÄRGID

Rahvatantsu valikainega taotletakse, et õpilane:

- teaks enim kasutatavaid rahvatantsu põhisamme;
- oskaks tantsida folkloorseid tantse;
- oskaks kanda rahvariideid;
- tunneks erinevaid Saare maakonna rahvariideid;
- teaks erinevaid rahvatantsude autoreid ning oskaks tantsida nende tantse.

2. ÕPPESISU

Eesti rahvatantsu ajalugu. Erinevate rahvariiete tundma õppimine. Rahvariiete kandmise eripärad. Tantsude õppimine: folkloorsed tantsud, autoritantsud ning teiste rahvaste tantsud.

3. ÕPIVÄLJUNDID

Valikkursuse lõpetaja:

- eristab rahvatantsu põhisamme;
- oskab tantsida enim kasutatavaid põhisamme;
- oskab tantsida lihtsamaid folkloorseid tantse;
- oskab kanda ja hooldada rahvariideid;
- teab erinevaid rahvatantsu autoreid,
- oskab tantsida mõningaid autoritantse
- oskab käituda laval ning esineda publikule.

VÕÕRKEELED

Võõrkeelte eesmärgiks on tekitada õpilases huvi võõrkeele õppimise ja erinevate kultuuride vastu. Sõltuvalt tasemest õpilane omandab kas võõrkeele baasteadmised või arendab oma keelekasutust, et julgemalt võõrkeelt kasutades suhelda.

Inglise keel

Sihtgrupp: II ja III kooliaste

Maht: 70 tundi (2 tundi nädalas)

1. ÕPPE-EESMÄRGID

Inglise keele õpetuse eesmärgiks on, et õppija:

- omandab vähemalt inglise keele tasemel, mis on vajalik omavaheliseks suhtluseks
- huvitub inglise keele õppimisest, on võimeline enesetäiendamiseks selles keeles;
- suudab omandatud keeleoskust iseseisvalt edasi arendada ja teisi võõrkeeli juurde õppida;
- kasutab, täiendab ja arendab omandatud õpiviise ja -võtteid;
- omandab lugemisvõimuse, oskab kasutada seletavat sõnaraamatut;
- julgeb ja oskab suhelda inglise keeles;
- suudab aru saada erinevate inimeste inglise keelsest kõnest ja vestlusest;
- oskab ennast kirjalikult väljendada õpitud temaatika piires;
- tunneb inglise keelt kõnelevate maade kultuurile iseloomulikke käitumis- ja suhtlusnorme, nende kasutamist kõnes ja kirjas;
- tunneb huvi inglise keelt kõnelevate maade kultuuri ja kirjanduse vastu.

Õppetegevus

Õppija on omandanud vajalikud õpioskused iseseisvaks tööks ja jätkab nende täiendamist. Suuremat tähelepanu pööratakse eneseväljendusoskuse arendamisele inglise keeles. Põhilisteks töövõteteks on rühma-, paaritöö, rollimängud, intervjuud, projektid, uurimuslikud õppeülesanded, mis suunavad otsima informatsiooni erinevatest inglise keelsetest teabeallikatest, sh Internetist.

Korraldus

Õppetöö toimub vastava tasemega rühmades (algajad, edasijõudnud, jne). Rühmas keskmiselt 12-18 õppijat. Tunnid toimuvad 2 korda nädalas a' 2 tundi (kokku 40t või 60t).

2. ÕPPESISU

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

ÕPITAVAT KEELT KÕNELEVAD MAAD: geograafia, ajalugu, elustiil, rahvuslikud stereotüübid.

MINA, SÕBRAD: välimus ja iseloom, minu eripära ja võimed, mina isiksusena teiste seas.

PEREKOND JA KODU: abielu ja perekond, rollid perekonnas.

MAAILM: reisimine, transport, maailma riigid

KESKKOND: meie pealinn, maa ja linn, urbaniseerumine, kodukoht, liiklus, globaalprobleemid, looduskaitse, sotsiaalsed probleemid, loodus ja looduskaitse, loodusrikkused, kliima, maa ja linn, urbaniseerumine; Eesti valitsemiskord, majandus, kultuuritavad, rahvusvahelised suhted

KULTUUR: televisioon, reklaam, film, teater, kunst, muusika, ajalehed, meedia, elektrooniline meedia, internet, arvutid, koduleheküljed, infoühiskond ja selle probleemid.

HARRASTUSED: hobid, sport, sport ja äri, spordialad.

IGAPAEVASED TEGEVUSED: tervislik eluviis, toitumine, ravimtaimed, alternatiivmeditsiin, vigastused ja esmaabi, haigused, nende sümptomid ja ravi, kutsehaigused.

Keeleteadmised

Tegusõna: tegusõna tüübid, aktiivi ajavormid ja nende kasutus, ebareeglipärased verbi vormid, tuleviku valjendamine. Küsimuste moodustamine, modaalverbid ja nende kasutus, passiivi ajavormid ja nende kasutus).

Artikkel: artikkel geograafiliste nimedega ja pärisnimedega, kasutamine abstraktsete, nimisõnadega, ainenimedega, artikli puudumine, erandid

Määrsõna: määrsõna koht lauses, määrsõnade võrdlemine.

Lühendid: üldlevinud lühendid.

Õigekiri: lühivormid., sõnade kokku- ja lahkukirjutamise põhijuhud

Nimisõna: liigid, üld- ja pärisnimede kasutamine, omastav kaane, kahekordne omastav kääne, nimisõnade mitmus, loendatavad ja loendamatud nimisõnad, liitnimisõnad

Arvsõna: kuupäevad, lihtmurrud, kümnendmurrud

Eessõna: fraasid, mis nõuavad enda järel teatud eessõna.

Omadussõna: liitomadussõnad, täiend ja öeldistäteline omadussõna, sõnajärg mitme täiendsõna puhul, võrdlusvormid, eritüvelised võrdlusastmed, piiritlevad ja astmelised omadussõnad.

Lauseõpetus: fraaside ja lausete ühendamine

Sidesõna: siduvad sidesõnad, vastandavad sidesõnad, põhjuslik sidesõna, järelaluslikud sidesõnad, põhjusemäenduslauseid alustavad sidesõnad, viisimääenduslauseid alustavad sidesõnad, tagajärjemääenduslauseid alustavad sidesõnad, mõõndusmäenduslauseid alustavad sidesõnad.

Sõnatuletus: omadus-, tegu- ja nimisõnade tuletus ees- ja järelliidete abil.

Asesõna: siduvad asesõnad.

Lauseõpetus: kõrvallused, rohutavad sõnad ja konstruktsioonid

Arvsõna: aritmeetilised põhitehted, erinevad mõõtühikud.

3. ÕPIVÄLJUNDID

1. Kuulamise õppija:

- mõistab erinevate kõnelejate olmeteksti ja telefoni teel edastatud teateid eeldusel, et need on lähedased standardkeelele;

- suudab jälgida raadio- ja TV-uudiseid ja -teateid, et saada vajalikku infot;
- oskab eristada selgelt väljendatud tooni ja suhtumist, panna tähele rõhuasetusi ja mõttefraase;
- oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;
- teab oma emakeeles enamkasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti kuulates;
- suudab eristada kuuldu detaile ja järjestada sündmusi;
- suudab jälgida lühiloengut ning eristada sellest olulist infot.

2. Kõnelemisel õppija:

- kasutab vastavale voorkeelele omast intonatsiooni, rütmi ja rõhku;
- oskab vestelda põhitemaatika ulatuses ning esitada ja põhjendada oma vaateid ja seisukohti;
- tunneb suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada;
- oskab suhelda võõrkeeles nii vahetult kui ka telefoni teel;
- oskab vahetada infot, esitada küsimusi ja väljendada oma mõtteid ühiskondlike probleemide ja sündmuste kohta;
- oskab vestluses vajadusel kasutada kompensatsioonistrateegiaid.

3. Lugemisel õppija:

- suudab lugeda funktsionaalstiililt erinevaid tekste, nende hulgas mitmesuguseid kasutamisuuringuid;
- suudab määratleda teksti peaideed ja autori eesmärgid;
- oskab leida tekstist vajalikku või huvipakkuvat infot;
- oskab teksti mõistmiseks kasutada pealkirju, illustreerimisi, jooniseid, skeeme, erinevaid kirjapilte;
- oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;
- teab oma emakeeles kasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti lugedes;
- oskab leida õpitava võõrkeele vahendusel infot erinevatest allikatest, seda valida ja kasutada;
- oskab kasutada eriliigilisi sõnaraamatuid ja teatmeteoseid.

4. Kirjutamisel õppija:

- oskab kirjutada teateid, ametlikke ja mitteametlikke kirju;
- oskab loetu ja kuuldu põhjal märkmeid teha, olulist kokku võtta;
- oskab täita ankeete ja vastata küsimustikele;
- oskab liigendada ja vormistada erinevaid tekste.

Kasutatav kirjandus

Õpetaja valib õppematerjale oma vabal valikul lähtudes seatud eesmärkidest. Kasutatakse videomaterjale, ajakirjandust, internetti ning mitmeid erinevaid sarju välismaal kirjastatud õpikutest.

Vene keel

Sihtgrupp: II ja III kooliaste

Maht: 70 tundi (2 tundi nädalas)

1. ÕPPE-EESMÄRGID

Vene keele õpetuse eesmärgiks on, et õppija:

- omandab vähemalt vene keele tasemel, mis on vajalik omavaheliseks suhtluseks
- huvitub vene keele õppimisest, on võimeline enesetäiendamiseks selles keeles;
- suudab omandatud keeleoskust iseseisvalt edasi arendada ja teisi võõrkeeli juurde õppida;
- kasutab, täiendab ja arendab omandatud õpiviise ja -võtteid;
- omandab lugemisvilumuse, oskab kasutada seletavat sõnaraamatut;
- julgeb ja oskab suhelda vene keeles;
- suudab aru saada vene keelsest kõnest ja vestlusest;
- oskab ennast kirjalikult väljendada õpitud temaatika piires;
- tunneb vene keelt kõnelevate maade kultuurile iseloomulikke käitumis- ja suhtlusnorme, nende kasutamist kõnes ja kirjas;
- tunneb huvi vene keelt kõnelevate maade kultuuri ja kirjanduse vastu.

Õppetegevus

Õppija on omandanud vajalikud õpioskused iseseisvaks tööks ja jätkab nende täiendamist. Suuremat tähelepanu pööratakse eneseväljendusoskuse arendamisele vene keeles. Põhilisteks töövõteteks on rühma-, paaristöö, rollimängud, intervjuud, projektid, uurimuslikud õppeülesanded, mis suunavad otsima informatsiooni erinevatest vene keelsetest teabeallikatest, sh Internetist.

Korraldus

Õppetöö toimub vastava tasemega rühmades (algajad, edasijõudnud, jne). Rühmas keskmiselt 12-18 õppijat. Tunnid toimuvad 2 korda nädalas a' 2 tundi (kokku 40t või 60t).

2. ÕPPESISU

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

ÕPITAVAT KEELT KÕNELEVAD MAAD: geograafia, ajalugu, elustiil, rahvuslikud stereotüübid.

MINA, SÕBRAD: välimus ja iseloom, minu eripära ja võimed, mina isiksusena teiste seas.

PEREKOND JA KODU: abielu ja perekond, rollid perekonnas.

MAAILM: reisimine, transport, maailma riigid

KESKKOND: meie pealinn, maa ja linn, urbaniseerumine, kodukoht, liiklus, globaalprobleemid, looduskaitse, sotsiaalsed probleemid, loodus ja looduskaitse, loodusrikkused, kliima, maa ja linn, urbaniseerumine; Eesti valitsemiskord, majandus, kultuuritavad, rahvusvahelised suhted

KULTUUR: televisioon, reklaam, film, teater, kunst, muusika, ajalehed, meedia, elektrooniline meedia, internet, arvutid, koduleheküljed, infoühiskond ja selle probleemid.

HARRASTUSED: hobid, sport ja äri, spordialad.

IGAPAEVASED TEGEVUSED: tervislik eluviis, toitumine, ravimtaimed, alternatiivmeditsiin, vigastused ja esmaabi, haigused, nende sümptomid ja ravi, kutsehaigused.

Keeleteadmised

Tegusõna. Määrsõna. Lühendid. Õigekiri. Nimisõna. Arvsõna. Eessõna. Omadussõna. Lauseõpetus. Sidesõna. Sõnatuletus. Asesõna. Lauseõpetus. Arvsõna.

3. ÕPIVÄLJUNDID

1. Kuulamisel õppija:

- mõistab erinevate kõnelejate olmeteksti ja telefoni teel edastatud teateid eeldusel, et need on lähedased standardkeelele;
- suudab jälgida raadio- ja TV-uudiseid ja -teateid, et saada vajalikku infot;
- oskab eristada selgelt väljendatud tooni ja suhtumist, panna tähele rõhuasetusi ja mõttefraase;
- oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;
- teab oma emakeeles enamkasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti kuulates;
- suudab eristada kuuldu detaile ja järjestada sündmusi;
- suudab jälgida lühiloengut ning eristada sellest olulist infot.

2. Kõnelemisel õppija:

- kasutab vastavale voorkeelele omast intonatsiooni, rütmi ja rõhku;
- oskab vestelda põhitemaatika ulatuses ning esitada ja põhjendada oma vaateid ja seisukohti;
- tunneb suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada;
- oskab suhelda võõrkeeles nii vahetult kui ka telefoni teel;
- oskab vahetada infot, esitada küsimusi ja väljendada oma mõtteid ühiskondlike probleemide ja sündmuste kohta;
- oskab vestluses vajadusel kasutada kompensatsioonistrateegiaid.

3. Lugemisel õppija:

- suudab lugeda funktsionaalstiililt erinevaid tekste, nende hulgas mitmesuguseid kasutamishiseid;
- suudab määratleda teksti peaideed ja autori eesmärgid;
- oskab leida tekstist vajalikku või huvipakkuvat infot;
- oskab teksti mõistmiseks kasutada pealkirju, illustratsioone, jooniseid, skeeme, erinevaid kirjapilte;

- oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;
- teab oma emakeeles kasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti lugedes;
- oskab leida õpitava võõrkeele vahendusel infot erinevatest allikatest, seda valida ja kasutada;
- oskab kasutada eriliigilisi sõnaraamatuid ja teatmeteoseid.

4. Kirjutamisel õppija:

- oskab kirjutada teateid
- oskab loetu ja kuuldu põhjal märkmeid teha, olulist kokku võtta;
- oskab täita ankeete ja vastata küsimustikele;
- oskab vormistada erinevaid tekste.

Kasutatav kirjandus

Õpetaja valib õppematerjale oma vabal valikul lähtudes seatud eesmärkidest. Kasutatakse videomaterjale, ajakirjandust, internetti ning mitmeid erinevaid sarju välismaal kirjastatud õpikutest.

Prantsuse keel algajatele

Sihtrühm: III kooliaste

Maht: 70 tundi (2 tundi nädalas)

1. ÕPPE–EESMÄRGID

- Õpimotivatsiooni loomine.
- Õpetaja suunab õpilast kasutama, täiendama ning arendama omandatud õpioskusi.
- Õppeprotsessi käigus kujunevad suhtluspädevused (pöördumine, tutvustamine, vestluse alustamine, esinemisoskus, teiste kultuuride mõistmine).

2. ÕPPESISU

Kõnearendus- ja lugemisteemad: Uus kooliaasta. Õpitavat keelt kõnelevad maad. Prantsusmaa, Kanada ja asumaad). Minu päev (täna, eile). Minu perekond (pereliikmed, sugulased, vanemate töö, välimuse kirjeldamine). Hommikusöök (toiduained). Õige tee juhatamine ja küsimine. Kehaosad ja tervis. Aastaajad ja ilm. Kool (tunniplaan, õppetund, õpikud, koolimaja). Mina ise (nimi, vanus, välimus, riietus, iseloom). Pühad (jõulud, lihavõtted, 1.aprill, kevadpühad, 14. juuli). Signaalsõnad: numbrid: põhi- ja järgarvud, kuupäevad, aastaarvud). Ettepaneku tegemine. Arvamuse küsimine. Hobid (lemmikloomad, reisimine, nädalavahetused, kolleksioneerimine). Prantsusmaa ajalugu. Prantsusmaa kolooniate ajalugu. Prantsuse tsivilisatsioon, viisakus. Ilm. Keeleklassidele – prantsuskeelne kirjandus (Prantsuse klassika kui ka koloniaalkirjandus).

Grammatika: Artikkel. Artikli kasutamine. Omadussõna võrdlemine. Tegusõna. I, II ja III pöördkond. Ajavormid: Présent, Passé Composé, Imparfait, Plus-que-parfait, Futur proche, Futur Simple, Passé résent, Conditionnel présent, Subjonctif présent; aegade ühildumine kaudses kõnes. Eessõnad à, à la, au, aux, à l', de la, du, des, en. Küsimuse ja eituse moodustamine

3. ÕPIVÄLJUNDID

Vabaaine lõpetaja

- saab aru õpitud sõnavara ulatuses tekstidest, luuletustest, lauludest, samuti passiivset sõnavara sisaldavatest tekstidest;
- mõistab konteksti abil neis esinevaid üksikuid tundmatuid sõnu;
- oskab eristada kuulatavast tekstist vajalikku infot;
- eristab selgelt kuni kolme vestluses osaleva inimese kõnet;

gümnaasiumi lõpetades oskab kõnelemisel:

- vestelda ja vastata küsimustele õpitud temaatika piires;
- küsitleda oma kaaslast ja saadud infot edasi anda;
- väljendada ja põhjendada oma arvamust;
- kasutada õpitud fraase õige intonatsiooniga;
- kirjeldada pilte;
- hääldada kõiki võõrhäälikuid korrektselt;

gümnaasiumi lõpetades oskab lugemisel:

- leida tekstist olulist;
- on tuttav erinevate lugemisstrateegiatega;
- sõnaraamatu ning eelnevate teadmiste varal teha selgeks ka keerulisema teksti mõtte;

gümnaasiumi lõpetades oskab kirjutamisel

- eeskuju järgi kirjutada tänukaarti, sõbrale kirja;
- ennast ja oma hobisid kirjeldada (prantsuse kõrgmood, parfüümid);
- kasutada teksti kirjutamiseks nii oma teadmisi kui abivahendeid (sõnaraamat, grammatika õpik jt).

Rootsi keel

Sihtgrupp: III kooliaste

Maht: 70 tundi (2 tundi nädalas)

1. ÕPPE–EESMÄRGID

- Põhiteadmiste omandamine rootsi keele ehitusest;
- Baassõnavara omandamine;
- Õige häälduse ja intonatsiooni õpetamine;
- Igapäevase suhtlusoskuse omandamine;
- Ülevaate saamine Rootsi riigist ja kultuurist;
- Meedia kaudu saadud lihtsama informatsiooni mõistmine.

2. ÕPPESISU

Keeleteadmised

Nimisõna: sugu, mitmuse moodustamine (5 deklinatsiooni), määratud ja määramata vorm ja nende kasutamine, omastava käände moodustamine.

Omadussõna: omadussõna põhivormid, ühildumine nimisõnaga määramata vormis ainsuses ja mitmuses, ühildumine ka öeldistäitena.

Asesõna: isikuline asesõna alusena ja sihitisena, näitavad asesõnad (den, den här), omastavad asesõnad, umbmäärased asesõnad (någon, ingen), det-konstruksioonid, reflektiivsed asesõnad, küsivad asesõnad, siduv asesõna som.

Arvsõna: põhiarvud, järgarvud.

Tegusõna: tegusõna 4 konjugatsiooni; preesensi, imperfekti ja futuurumi moodustamine ja kasutamine, tähtsamad ebareeglipärased tegusõnad, käskiv kõneviis, modaalverbid (kunna, vilja, få, måste).

Eessõnad: tähtsamad eessõnad, (i, på, från, vid, hos, med, under, bakom, brevid, över, mellan, till, framför) ja mõned lihtsamates ajamäärustes kasutatavad eessõnad (på, i, om).

Lauseõpetus: lihtlause sõnade järjekord; jaatav, eitav ja küsiv lause, lühivastused, konstruktsioon det finns kasutamine.

Tuletusõpetus: lihtsamate liitsõnade tuletamine, negatiivne eesliide o-.

Teemad

Tutvustamine, tutvumine. Perekonnast, selle liikmetest, ametitest, tööst. Kellaaeg, nädalapäevad, kuud. Aastaajad, ilm. Vaba aeg, huvialad, mida meeldib teha. Koolielu. Kauplustes toiduainete ostmine. Tee juhatamine. Sünnipäev. Mõned pühad (Lucia päev, jõulud), Rootsi riik ja ühiskond. Puhkus ja koolivaheaeg. Arsti juures ja apteegis. Sõprus, armastus, abielu. Tuntud rootslased läbi aegade. Kuulsamad kirjanikud. Pühad ja traditsioonid (Nobeli päev, vähipidu, volbriöö).

3. ÕPIVÄLJUNDID

Kursuse lõpul peaks õpilane:

- tulema toime esmase suhtlemisega riigirootsi keeles;
- oskama lugeda teksti sõnaraamatu abil;
- oskama kirjutada kirja, avaldust, täita lihtsamaid blankette;
- suutma aru saada normaaltempo kõneldavast riigirootsi keelest;
- omama elementaarseid teadmisi Rootsi kultuurist, geograafiast ja ühiskonnast.

Araabia keel

Sihtgrupp: III kooliaste

Maht: 70 tundi (2 tundi nädalas)

1. ÕPPE–EESMÄRGID

- Õpetaja suunab õpilast kasutama, täiendama ning arendama omandatud õpioskusi.
- Õpilane on võimeline iseseisvalt õppima.
- Õppeprotsessi käigus kujunevad ka suhtluspädevused (pöördumine, tutvustamine, vestluse alustamine, esinemisoskus, teiste kultuuride mõistmine).
- Gümnaasiumi lõpetanu on võimeline jätkama õpinguid ülikoolis.

Eesmärk: Kuna araabia keel jaguneb väga selgelt klassikaliseks ja modernseks standardkeeleks ning kõnekeeleks (dialektideks), tuleb selle keele õpetamisel paratamatult teha valik erinevate keeletasandite vahel. Antud meetodis on valitud õpetatavaks keeleks moderne standardkeel, mis annab õpilasele võimaluse mõista tänapäeva raamatutes, raadios, televisioonis ja ajalehtedes kasutatud keelt, kuid samas ei ole sobiv igapäevase vestluse läbiviimiseks. Sellest tulenevalt on õppimisel rõhk tekstide lugemisel, tõlkimisel ning grammatilise baasi omandamisel, et hiljem oleks kergem vajadusel teha valik kümnete araabia keele dialektide vahel ja omandada üks neist, et ka araabia keelt igapäevakontekstis suuliselt kasutada.

2. ÕPPESISU

Lugemisteemad:

Araablase igapäevaelu tutvustavad tekstid. Araablase ajalugu ja kirjandust tutvustavad tekstid. Näiteid araabiamailma tänapäevakirjandusest. Näiteid araabiamailma klassikalisest kirjandusest. Näiteid islamikirjandusest.

Grammatika:

Tähestik, vokaalid ja muud hääldusmärgid. Lause süntaks. „Ajad“ - mudaria marfu, mudaria mažzum, mudaria mansub ja madi. Küsisõnad. Vokatiiv. Anneksioon. Artikli kasutus. Naissoo ja meessoos tunnused ning kasutus. Isikulised asesõnad. Sõnatüvede kasutus ning otsimine sõnaraamatust. Käänamine. Eesliited. Omadussõna käitumine nii epiteedina kui ka nominaallausestes ilma verbita „olema“. Verbi „olema“ kasutus ning mõjud. Erandlikult lõppevad nimisõnad. Vokaliseerimata teksti lugemine. Kirjavahemärgid. Prepositsioonid. Mitmuse moodustamine ja kasutus. Illa, anna, in ja inna kasutus ja mõjud. Duaali kasutus. Nominaallause ja verbaallause. Eitus nii „olevikus“, „minevikus“ kui ka „tulevikus“. Aktiiv ja passiiv. Käskiv kõneviis. Relatiivlause. Al-hal (samaaegsus) – kasutus ja mõjud. Demonstratiivid. Masdar (-mine). Tingimuslause. Täiend. Ebasabiilse hamzaga sõnad. Assimileerunud verbid, muud erandlikud verbivormid. Võrdlusastmed. Põhiarvud ja järgarvud, arvutamine. Päikese- ja kuutähed

3. ÕPIVÄLJUNDID

Vabaaine lõpetaja:

- tunneb kõiki araabia keele tähti ning kirjamärke

- saab aru õpitud sõnavara ulatuses tekstidest
- mõistab konteksti abil neis esinevaid üksikuid tundmatuid sõnu
- on suuteline tänu sõnaskeemide omandamisele mõistma ka võõra sõnatüvega skeemi tähendust ja funktsiooni lauses
- oskab sõnaraamatust tänu grammatilistele teadmistele leida võõrast sõnavara
- oskab õpitud sõnavara piires end väljendada kirjalikult ja suuliselt
- on suuteline kirjutama sõnaraamatu abil ka keerulisemaid tekste

gümnaasiumi lõpetaja oskab kõnelemisel

- hääldada kõiki võõrhäälikuid korrektselt
- korrata perfektselt ette loetud lauseid
- väljendada end õpitud sõnavara piires
- vastata viisakusvormidele
- tänu omandatud teadmistele standardkeelest omandada kiiremini mõnda dialekti (kõnekeelt)

gümnaasiumi lõpetaja oskab lugemisel

- leida tekstist olulist
- suudab endale sõnaraamatu ning eelnevate teadmiste varal teha selgeks ka keerulisema teksti mõtte

gümnaasiumi lõpetaja oskab kirjutamisel

- eeskujuga järgi kirjutada tänukaarti, sõbrale kirja
- kirjeldada ennast
- kirjutada lühikest esseed, raamatuarvustust vm
- kasutada teksti kirjutamiseks nii oma teadmisi kui abivahendeid (sõnaraamat, grammatika õpik jt)
- tõlkida teksti (nii AR-ET kui ET-AR)